

Siilinjärven uusi vammaisten lasten asumis- ja tilapäishoidon yksikkö vuokramallilla

Pevamltk 02.10.2023 § 96
13679/00.01.05/2023

Valmistelija: Petri Pyy, puh. 044 717 9715,
petri.pyy(at)pshyvinvointialue.fi,
Menna Kärnä, puh. 044 717 6838,
menna.karna(at)pshyvinvointialue.fi
Kati Kantanen, puh. 044 740 1951,
kati.kantanen(at)pshyvinvointialue.fi,
Seija Kärkkäinen p. 040 747 0506
seija.karkkainen(at)pshyvinvointialue.fi

Hankkeen tausta

Pohjois-Savon hyvinvointialueella vammaisten lasten arkea tukevien asumispalvelupaikkojen / tilapäishoitopaikkojen määrä on tällä hetkellä riittämätön vammaisten lasten perheiden tarpeisiin nähden. Palvelut eivät vastaa lasten palvelutarvetta, ja yhä useampi lapsi ja perhe jää vaille tilapäishoidon tuomaa helpotusta ja tukea perheen arkeen ja vanhempien jaksamiseen. Useita lapsia on jonottamassa tällä hetkellä tilapäishoidon paikkaa, eikä omaishoitajana toimivien vanhempien omaishoidonvapaat toteudu tällä hetkellä lain edellyttämällä tavalla.

Omale uudelle palvelutuotannolle lasten tilapäishoitoa ja pidempiaikaista asumista tuottavalle yksikölle on suuri tarve. Vammaisten lasten asumis- ja tilapäishoidon palveluiden tuottaminen hyvinvointialueen omana toimintana on tarkoituksenmukaista huomioiden palveluiden saatavuus ja taloudellisuus. Oman toiminnan lisääminen vähentää myös ostopalveluiden tarvetta. Perustettavan yksikön toiminnan piiriin on tarkoitus siirtää lapsia, jotka tällä hetkellä käyvät Etelä-Savon hyvinvointialueella kuntoutusjaksoilla ja tilapäishoidossa. Tavoitteena on, että näiden lapsien jaksot järjestetään pääsääntöisesti omana tuotantona ja vain välttämätön kuntoutus toteutetaan Etelä-Savon hyvinvointialueella.

Vuonna 2022 hyvinvointialueen valmistelua toteuttanut vammaispalvelujen alatyöryhmä on selvitystyötä tehdessään kartoittanut alle 18-vuotiaiden vammaisten lasten lyhytaikaisen ja pitkäaikaisen hoidon tilaa ja palveluiden kehittämistarpeita. Työryhmän esitys oli, että hyvinvointialueelle perustetaan uusi alle 18-vuotiaille vammaisille lapsille tarkoitettu asumis- ja tilapäishoidon yksikkö, jossa on 7-paikkainen ryhmäasumiskoti pitkäaikaisasumiseen ja 7-paikkainen tilapäishoidon ryhmäasumiskoti. Vammaispalvelulaki määrittää, että lapsille suunnatun ryhmäkodin laajuus voi olla korkeintaan seitsemälle asukkaalle. Asumis- ja tilapäishoidon yksikön sijainniksi ehdotettiin Siilinjärven kunnan aluetta keskeisen sijaintinsa ja hyvien

kulkuyhteyksien perusteella. Perusteena on myös alueen lapsirikas väestö, joka tarvitsee näitä palveluja.

Uudisrakennushanke on hyväksytty Pohjois-Savon hyvinvointialueen investointisuunnitelmaan 2023 aluevaltuustossa 22.12.2022. Hanke on hyväksytty investointia vastaaviin sopimuksiin, joka tarkoittaa, että Pohjois-Savon hyvinvointialue toteuttaa hankkeen vuokramallilla ja sitoutuu vuokraamaan tilat pitkäaikaisesti valitulta toimijalta.

Hankkeen tavoitteet ja sisältö

Ympäri vuorokautisen palveluasumisen toimintaperiaatteena ja -linjauksena on, että kehitysvammaisten asukkaiden ympärivuorokautista palveluasumista kehitetään kodinomaiseen suuntaan. Tavoitteena on turvata kodinomainen, yksilöllinen ja toimintakykyä tukeva asuminen ja hoiva. Toiminta-ajatukseen kuuluu, että rakennukseen tulee tiloja, jossa asukkaat voivat kokoontua ja toteuttaa sosiaalisia kontakteja ja pitää yllä luontaista tarvetta kuulua yhteisöön ja itsensä toteuttamisen mahdollisuuksia.

Siilinjärven asumis- ja tilapäishoitoyksikön uudisrakennushanke toteuttaa Pohjois-Savon hyvinvointialueen palvelustrategiassa (19.6.2023) perhe- ja vammaispalveluiden asumispalveluissa asetettuja tavoitteita, jotka ovat mm.

1. Turvata vammaisille asiakkaille yksilöllisen tarpeensa mukaiset asumispalvelut ja mahdollistaa asumisen vaihtoehtoja.
2. Siirtää asumispalvelujen tuottamisen painopiste ympärivuorokautisesta palveluasumisesta muihin asumisen järjestelyihin.
3. Turvata riittävät tilapäishoidon asumispalvelut.

Siilinjärven asumis- ja tilapäishoidon yksikön ympärivuorokautisen asumisen uudet toimitilat on tarkoitus toteuttaa uudisrakennushankkeena. Hankkeessa rakentuu 14 kappaletta ympärivuorokautisen palveluasumisen asuntoja tukitiloineen ja hankkeen laajuudeksi on arvioitu noin 1200 m². Rakennuksen toisessa osassa on tilapäistä asumispalvelua tarvitsevat asukkaat ja toisessa osassa pitkäaikaisen asumisen tuen tarpeessa olevat asukkaat. Siilinjärven asumis- ja tilapäishoidon hankesuunnitelman valmisteluun on osallistunut laajasti hyvinvointialueen henkilöstöä, mm. vammaispalveluiden henkilökuntaa, työturvallisuuden ja työsuojelun asiantuntijoita, tukipalveluiden ja tieto- ja laitehallinnon asiantuntijoita sekä kiinteistöhallinnon asiantuntijoita.

Hanke on hyväksytty Pohjois-Savon hyvinvointialueen investointisuunnitelmaan 2023 investointeja vastaavien sopimusten rakennushankkeena 22.12.2022 (§150). Investointisuunnitelmassa on varauduttu Siilinjärvelle rakennettavan lasten asumis- ja tilapäishoidon yksikön osalta tekemään 4,1 M€ arvoinen vuokrasopimus.

Hanke toteutetaan vuokramallilla, jossa tarkoituksena on kilpailuttaa vuokranantaja. Vuokranantaja rakennuttaa rakennuksen omaan tai hankkimansa rahoittajan taseeseen. Pohjois-Savon hyvinvointialue vuokraa uuden rakennuksen pitkäaikaisella vuokrasopimuksella.

Tavoitteena on, että toimijan kilpailuttaminen käynnistyy 2023 loppuvuoden aikana, jolloin kohteen suunnittelu voidaan käynnistää alkuvuonna 2024. Rakentaminen on tarkoitus aloittaa vuoden 2024 aikana ja rakennus otettaisiin käyttöön vuonna 2025. Hankkeen aikataulu tarkennetaan valitun toimijan kanssa ennen sopimuksen allekirjoittamista.

Hankkeessa selvitetään mahdollisuutta hakea ARA-investointiavustusta. Hankkeen kokonaiskustannustaso ja taloudellisten reunaehtojen toteutuminen tarkistetaan kilpailutuksen päätyttyä.

Esityslistan liitteenä: Hankesuunnitelma

Valmistelijan päätösehdotus:

Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta esittää aluehallitukselle:

Aluehallitus päättää hyväksyä:

1. Siilinjärven uuden vammaisten lasten asumis- ja tilapäishoidon yksikön hankesuunnitelman
2. Hankkeen kilpailutuksen aloittamisen vuokramallilla
3. Kilpailutuksen perusteella valittava toimija tuodaan erikseen päätettäväksi

Taloudellisuus-, tuottavuus- ja integraatiovaikutusten arviointi

Hanke toteuttaa perhe- ja vammaispalveluiden asumispalveluissa asetettuja tavoitteita

Esittelijä perhe- ja vammaispalveluiden toimialajohtaja

Päätösehdotus Valmistelijan päätösehdotus:
Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta esittää aluehallitukselle:
Aluehallitus päättää hyväksyä:
1. Siilinjärven uuden vammaisten lasten asumis- ja tilapäishoidon yksikön hankesuunnitelman
2. Hankkeen kilpailutuksen aloittamisen vuokramallilla
3. Kilpailutuksen perusteella valittava toimija tuodaan erikseen päätettäväksi

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.